

Правління Національного банку України

Р І Ш Е Н Н Я

Київ

Про застосування до ТОВАРИСТВА З
ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
“СТРАХОВА ГРУПА “ОБЕРІГ” заходу впливу у
вигляді анулювання ліцензії на здійснення діяльності
із страхування

Розглянувши пояснювальну записку Департаменту інспектування від 30 грудня 2024 року № В/28-0012/166211/ТФП, складену за результатами проведеної Національним банком України (далі – Національний банк) позапланової інспекційної перевірки ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ “СТРАХОВА ГРУПА “ОБЕРІГ” [ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі – код за ЄДР) 39433769, місцезнаходження: Україна, 03040, місто Київ, вулиця Васильківська, будинок 14] (далі – ТДВ “СГ “ОБЕРІГ”), Правління Національного банку зазначає таке.

Комітет з питань нагляду та регулювання діяльності ринків небанківських фінансових послуг Національного банку України прийняв рішення 21 грудня 2023 року № 21/2384-рк “Про зобов’язання ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ “СТРАХОВА ГРУПА “ОБЕРІГ” ужити заходів для усунення порушення та причин, що сприяли вчиненню порушення” (далі – Рішення Комітету), яким зобов’язав ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” у строк не пізніше 31 січня 2024 року вжити заходів для усунення порушень та причин, що сприяли вчиненню порушень, встановлених за результатами проведеної у 2023 році планової інспекційної перевірки.

Рішення Комітету було прийнято у зв’язку з порушенням ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” вимог законодавства, що регулює діяльність учасників ринків фінансових послуг, а саме:

частини другої статті 31 Закону України “Про страхування” від 07 березня 1996 року № 85/96-ВР (чинний на час вчинення порушення, втратив чинність від 01 січня 2024 року, далі – Закон про страхування) у частині невиконання обов’язку формувати і вести облік страхових резервів у порядку та обсягах, встановлених Законом про страхування, станом на кожен день;

пункту 114 глави 10 розділу II Положення про ліцензування та реєстрацію надавачів фінансових послуг та умови провадження ними діяльності з надання

фінансових послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 24 грудня 2021 року № 153 (чинне на час вчинення порушення, втратило чинність від 01 січня 2024 року, далі – Положення № 153), у частині невиконання обов'язку формувати і вести облік страхових резервів у порядку та обсягах, установлених статтею 31 Закону про страхування та законодавством України з питань регулювання ринків фінансових послуг, станом на кожний день;

пункту 74 глави 5 розділу II Положення № 153 у частині недотримання надавачем фінансових послуг протягом усього строку дії ліцензії вимог законодавства України з питань регулювання ринків небанківських фінансових послуг;

пункту 1 розділу II Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя, затвердженої розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 17 грудня 2004 року № 3104 (чинна на час вчинення порушення, втратила чинність від 01 січня 2024 року, далі – Методика № 3104), у частині недотримання обов'язку за видами страхування формувати і вести облік в достатньому обсязі резервів незароблених премій (резерви премій) (далі – РНП), що включають частки від сум надходжень страхових платежів (страхових внесків, страхових премій), що відповідають страховим ризикам, які не минули на звітну дату;

пункту 7 розділу III Методики № 3104 у частині проведення розрахунку резерву незароблених премій методом “коефіцієнта збитковості” з порушенням умов, зазначених у цьому пункті.

Відповідно до підпункту 3 пункту 19 розділу XV “Прикінцеві та перехідні положення” Закону України “Про страхування” строк виконання рішень Національного банку про застосування заходів впливу інших, ніж визначені в підпунктах 1 і 2 цього пункту, прийнятих Національним банком до дня введення в дію Закону України “Про страхування”, та які залишаються чинними станом на день, що передує дню введення в дію цього Закону, вважається таким, що настав, станом на день введення в дію цього Закону, а відповідні заходи впливу підлягають виконанню не пізніше зазначеного дня. Невиконання рішень Національного банку України про застосування заходів впливу, що залишаються чинними станом на день, що передує дню введення в дію Закону України “Про страхування”, з дня введення в дію цього Закону тягне за собою правові наслідки, що виникають у разі невиконання заходів впливу, застосованих Національним банком України відповідно до цього Закону, в тому числі можуть бути підставою для проведення Національним банком України позапланової інспекційної перевірки (підпункт 5 пункту 19 розділу XV “Прикінцеві та перехідні положення” Закону України “Про страхування”).

Слід зазначити, що Рішенням Комітету зобов'язано ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” не пізніше 31 січня 2024 року вжити заходів для усунення порушень та причин, що

сприяли вчиненню порушень, установлених за результатами проведеної у 2023 році планової інспекційної перевірки.

ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” подало до Національного банку Звіт про усунення порушень на виконання Рішення Комітету разом з інформацією та документами щодо вжитих ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” заходів для усунення порушення та причин, що сприяли вчиненню порушення (лист від 02 лютого 2024 року № 0202/01П).

Згідно з підпунктом 6 пункту 19 розділу XV “Прикінцеві та перехідні положення” Закону України “Про страхування” рішення Національного банку України про застосування заходів впливу, не виконані станом на день, що передує дню введення в дію цього Закону, з дня введення в дію цього Закону вважаються виконаними, якщо за результатами проведення заходів безвиїзного нагляду та/або інспекційних перевірок Національним банком України буде встановлена відповідність страховика вимогам цього Закону та нормативно-правових актів Національного банку України.

Так, згідно з наказом Національного банку України від 08 липня 2024 року № 625-но (зі змінами) (далі – Наказ) проведено позапланову інспекційну перевірку ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” станом на 02 липня 2024 року за період діяльності з 21 грудня 2023 року до 01 липня 2024 року (включно) (далі – період перевірки) з питань, передбачених у Наказі, у тому числі щодо стану виконання Рішення Комітету.

За результатами інспектування виявлено, що станом на кінець дня 31 грудня 2023 року ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” порушило порядок розрахунку коефіцієнта збитковості (складова для розрахунку РНП методом “коефіцієнта збитковості”), крім того, ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” продовжувало формувати резерв заявлених, але не виплачених збитків (RBNS) у недостатньому обсязі. Водночас недоформування резерву RBNS під час перевірки спричинено неусуненням порушень, зафіксованих у Рішенні Комітету, а саме непроведення актуалізації розміру збитку, незастосування середнього збитку, якщо немає орієнтовних даних, невключення страхових справ у розрахунок RBNS.

Зазначене свідчить про невиконання ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” станом на кінець дня 31 грудня 2023 року Рішення Комітету.

Також результати позапланової інспекційної перевірки, проведеної згідно з Наказом, свідчать про порушення ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” законодавства про регулювання діяльності з надання фінансових послуг, а саме:

частини першої статті 43 Закону України “Про страхування” у частині невиконання обов’язку формувати технічні резерви за всіма зобов’язаннями за договорами страхування (перестраховання) у порядку, встановленому нормативно-правовими актами Регулятора;

пункту 73 глави 13 розділу IV Положення про порядок формування страховиками технічних резервів, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2023 року № 203 (далі – Положення № 203), відповідно до якого розмір резерву заявлених, але не виплачених збитків

страховик визначає за кожним класом страхування / лінією бізнесу або за подібними страховими випадками в розрізі класів страхування або страхових ризиків залежно від застосованих підходів андеррайтингу (далі – клас страхування / лінія бізнесу) з урахуванням умов відповідних договорів та/або на підставі заявлених вимог, отриманих у будь-якій формі (включаючи письмове, телефонне чи електронне повідомлення), залежно від сум фактично понесених або очікуваних страхувальниками (та/або іншими особами, визначеними законодавством України або договором) збитків (шкоди) у результаті настання події, що має ознаки страхового випадку. Розмір резерву заявлених, але не виплачених збитків визначається як сума резервів заявлених, але не виплачених збитків, розрахованих за всіма класами страхування / лініями бізнесу (аналогічна норма міститься в пункті 2 розділу IV Методики № 3104);

пункту 74 глави 13 розділу IV Положення № 203, відповідно до якого страховик визначає розмір резерву заявлених, але не виплачених збитків за кожною неврегульованою або врегульованою не в повному обсязі вимогою в межах класу страхування / лінії бізнесу (аналогічна норма міститься в пункті 3 розділу IV Методики № 3104);

пункту 75 глави 13 розділу IV Положення № 203 у частині невикористання страховиком оцінки розміру збитку для розрахунку резерву заявлених, але не виплачених збитків за заявленою вимогою, у якій розмір збитку не визначено (аналогічна норма міститься в пункті 4 розділу IV Методики № 3104);

пункту 43 глави 3 розділу II Положення про авторизацію надавачів фінансових послуг та умови здійснення ними діяльності з надання фінансових послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2023 року № 199 (далі – Положення № 199), у частині недотримання надавачем фінансових послуг протягом усього строку дії ліцензії вимог законодавства України з питань регулювання ринків небанківських фінансових послуг, а саме статті 43 Закону України “Про страхування”, Положення № 203. Аналогічна норма міститься в пункті 74 глави 5 розділу II Положення № 153, який було порушено страховиком у зв’язку з невиконанням вимог статті 31 Закону про страхування та Методики № 3104.

Так, за результатами інспектування виявлено станом на кінець дня 31 березня 2024 року:

шість страхових справ, за якими ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” не застосовувало оцінку розміру збитку в розмірі середнього збитку за відсутності орієнтовних даних. У результаті розмір сформованого резерву заявлених, але не виплачених збитків (RBNS) становить на 162,2 тис. грн менше від достатнього обсягу (за даними ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” розмір RBNS за зазначеними справами становить 17,2 тис. грн, за даними інспектування повинно становити 179,4 тис. грн);

11 страхових справ, за якими не проводилась актуалізація розміру RBNS після отримання документів, що підтверджували розмір збитку. У результаті розмір сформованого RBNS становить на 817,2 тис. грн менше від достатнього

обсягу (за даними ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” розмір RBNS за зазначеними справами становить 333,6 тис. грн, за даними інспектування повинно становити 1 150,8 тис. грн);

не включено одну страхову справу в розрахунок RBNS, відповідно недоформування розміру RBNS щодо зазначеної страхової справи становить 379,0 тис. грн.

Отже, інспекційна група перевірила розрахунки ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” та встановила, що станом на кінець дня 31 березня 2024 року за вищезазначеними страховими справами загальний розмір RBNS (з урахуванням маржі ризику 67,9 тис. грн, що є складовою резерву збитку, згідно з пунктом 9 глави 3 розділу I Положення № 203) недоформовано ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” у розмірі 1 426,3 тис. грн.

Також за результатами інспектування виявлено станом на кінець дня 30 червня 2024 року:

10 страхових справ, за якими ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” не застосувало оцінку розміру збитку в розмірі середнього збитку за відсутності орієнтовних даних. У результаті розмір сформованого RBNS становить на 281,7 тис. грн менше від достатнього обсягу (за даними ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” розмір RBNS за зазначеними справами становив 28,8 тис. грн, за даними інспектування повинен становити 310,50 тис. грн);

шість страхових справ, за якими не проводилась актуалізація розміру RBNS після отримання документів, що підтверджували розмір збитку. У зв'язку з цим відповідно розмір сформованого RBNS становить на 509,00 тис. грн менше від достатнього обсягу (за даними ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” розмір RBNS за зазначеними справами становить 206,6 тис. грн, за даними інспектування повинен становити 715,60 тис. грн);

не включено дві страхові справи в розрахунок RBNS, відповідно недоформування розміру RBNS щодо зазначених страхових справ становить 598,2 тис. грн.

Отже, інспекційна група перевірила розрахунки ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” та встановила, що станом на кінець дня 30 червня 2024 року за вищезазначеними страховими справами загальний розмір RBNS (з урахуванням маржі ризику 69,4 тис. грн, що є складовою резерву збитку згідно з пунктом 9 глави 3 розділу I Положення № 203) недоформовано ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” у розмірі 1 458,3 тис. грн.

Таким чином, інспекційна група встановила, що ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” станом на 31 березня 2024 року та 30 червня 2024 року недоформувало загальний розмір RBNS відповідно до вимог пунктів 73, 74, 75 глави 13 розділу IV Положення № 203, що є порушенням пункту 43 глави 3 розділу II Положення № 199 у частині того, що ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” не дотримується вимог законодавства України з питань регулювання ринків небанківських фінансових послуг та не виконує рішень Національного банку (включаючи ті, що стосуються усунення

виявлених порушень вимог, визначених Положенням № 199, та аналогічних вимог Положення № 153).

Оскільки за результатами інспекційної перевірки ТДВ “СГ “ОБЕРІГ”, проведеної згідно з Наказом, встановлено невідповідність ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” вимогам Закону України “Про страхування” та вищезазначеним нормативно-правовим актам Національного банку, зазначене свідчить про наявність підстав у Національного банку вважати Рішення Комітету таким, що не виконане ТДВ “СГ “ОБЕРІГ”. ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” після прийняття Рішення Комітету продовжувало формувати резерв RBNS у недостатньому обсязі. Недоформування резерву RBNS під час інспекційної перевірки спричинено неусуненням порушень, зафіксованих у Рішенні Комітету, а саме непроведенням актуалізації розміру збитку, незастосуванням середнього збитку за відсутності орієнтовних даних, невключенням страхових справ у розрахунок RBNS.

Зазначене свідчить також про те, що після спливу строку виконання заходу впливу, передбаченого Рішенням Комітету, ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” продовжувало формувати резерв RBNS у недостатньому обсязі (станом на 31 березня 2024 року та станом на 30 червня 2024 року). Недоформування резерву RBNS під час перевірки спричинено аналогічними порушеннями, які були підставою для застосування до ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” попереднього заходу впливу та повинні бути усунуті на виконання Рішення Комітету (непроведення актуалізації розміру збитку, незастосування середнього збитку за відсутності орієнтовних даних, невключення страхових справ у розрахунок RBNS).

Таким чином, виявлені порушення щодо недоформування резерву RBNS під час перевірки (станом на 31 березня 2024 року та станом на 30 червня 2024 року) свідчать про повторність порушення страховиком вимог, зокрема встановлених нормативно-правовим актом Національного банку, що регулює умови ліцензування діяльності з надання фінансових послуг.

Факти вищезазначених порушень у діяльності ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” зафіксовано у:

Довідці про перевірку ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ “СТРАХОВА ГРУПА “ОБЕРІГ” за напрямками “Формування та ведення обліку відповідних страхових (технічних) резервів у порядку та обсягах, встановлених законодавством України у сфері фінансових послуг. Достовірності показників звітності страховика в частині показників даних звітності, на які впливає розрахунок страхових (технічних) резервів. Стану виконання рішення Комітету з питань нагляду та регулювання діяльності ринків небанківських фінансових послуг Національного банку України від 21 грудня 2023 року № 21/2384-рк” від 02 вересня 2024 року № В/28-0012/108128/ТФП (далі – Довідка), про ознайомлення з якою ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” повідомило Національний банк у листі від 05 вересня 2024 року № 0509-15;

Звіті про інспекційну перевірку ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ “СТРАХОВА ГРУПА “ОБЕРІГ” від 16 вересня 2024

року № В/28-0012/114310/ТФП (далі – Звіт), який направлено до ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” у листі від 16 вересня 2024 року № 28-0012/70315/ТФП.

ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” у листі від 05 вересня 2024 року № 0509-15 надало Національному банку пояснення та заперечення щодо наведених вище порушень, у яких, зокрема, зазначило, що формування резерву заявлених збитків (RBNS) є однією з найскладніших складових страхових резервів, оскільки потребує участі великої кількості працівників у межах поточної діяльності, тому має критично значний вплив людського фактору.

Надані ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” пояснення не спростовують фактів вчинених порушень.

За результатами аналізу звітності ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” за дев’ять місяців 2024 року, станом на 01 жовтня 2024 року Національний банк встановив, що величина сформованих страхових резервів [які визначають грошову оцінку зобов’язань страховика за договорами страхування (перестраховання), розраховану відповідно до вимог законодавства з метою забезпечення майбутніх страхових виплат залежно від видів страхування] становить 195 971,54 тис. грн.

Отже, відповідно до вимог пункту 7 розділу II Положення про порядок призначення, здійснення та припинення тимчасової адміністрації страховика, кредитної спілки, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 23 грудня 2023 року № 178 (зі змінами) (далі – Положення № 178), Національний банк під час встановлення факту відсутності або наявності в страховика зобов’язань за договорами страхування (перестраховання, співстрахування) враховує, зокрема, таку інформацію, як подану до Національного банку страховиком звітність за останній звітний період, що передуює прийняттю такого рішення (у разі її подання). У разі неподання звітності за останній звітний період, що передуює прийняттю такого рішення, – останню подану звітність страховиком.

Таким чином, у ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” є зобов’язання за договорами страхування (перестраховання, співстрахування).

Національний банк установлює факт наявності в страховика зобов’язань за договорами страхування (перестраховання, співстрахування), урахувавши інформацію, отриману за результатами звітності за останній звітний період, що передуює прийняттю цього рішення.

Відповідно до пункту 4 частини другої статті 123 Закону України “Про страхування” Національний банк має право прийняти рішення про анулювання ліцензії у разі повторного порушення страховиком вимог, встановлених нормативно-правовими актами Регулятора, що регулюють умови ліцензування діяльності з надання фінансових послуг. Повторним вважається порушення, вчинене протягом двох років з дня прийняття Регулятором рішення про застосування заходу впливу про порушення страховиком вимог, щодо яких було застосовано такий захід впливу, а саме після прийняття 21 грудня 2023 року Рішення Комітету, ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” станом на 31 березня 2024 року та

30 червня 2024 року недоформувало загальний розмір RBNS відповідно до вимог пунктів 73, 74, 75 глави 13 розділу IV Положення № 203, тобто вчинило порушення вимог, щодо яких було застосовано захід впливу, визначений у Рішенні Комітету.

Прийняття рішення про застосування заходу впливу у вигляді анулювання ліцензії на здійснення діяльності із страхування обґрунтовано таким.

Відповідно до частини першої статті 43 Закону України “Про страхування” ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” зобов’язане формувати технічні резерви за всіма зобов’язаннями за договорами страхування (перестраховування), проводити оцінювання розміру сформованих технічних резервів та застосованих методів, а також припущень для їх розрахунку, у тому числі з використанням статистичних даних, у порядку, встановленому нормативно-правовими актами Регулятора.

Відповідно до підпункту 39 пункту 2 глави 1 розділу I Положення № 203 технічні резерви – величина, яка визначає грошову оцінку зобов’язань страховика за договорами, розраховану відповідно до вимог цього Положення з метою забезпечення майбутніх страхових виплат (страхових відшкодувань).

Фіксація порушень щодо недоформування резерву RBNS станом 31 грудня 2023 року свідчить про неприведення формування технічних резервів у відповідність до встановленого Методикою № 3104 розрахунку. Вищезазначене, зокрема, свідчить про те, що немає належного контролю керівництва ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” за процесом формування і ведення обліку страхових резервів, достатніх для майбутніх виплат страхових відшкодувань, і як наслідок несе ризику для страхувальників, потерпілих осіб та/або інших кредиторів. Інспекційна група встановила факти недоформування розміру технічних резервів станом на кінець дня 31 грудня 2023 року, що надалі призвело до порушення нормативу платоспроможності та достатності капіталу з дефіцитом 2 413,5 тис. грн, або 1,00% нормативного обсягу активів. Також продовження недоформування технічних резервів станом на 30 червня 2024 року призвело до погіршення фінансового стану та недотримання пруденційних вимог, визначених статтями 37 та 38 Закону України “Про страхування” та пунктом 26 глави 4 розділу II Положення про встановлення вимог щодо забезпечення платоспроможності та інвестиційної діяльності страховика, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2023 року № 201, у частині недостатності регулятивного капіталу для підтримання платоспроможності у зв’язку з незабезпеченням перевищення регулятивного капіталу розміру капіталу платоспроможності та незабезпеченням перевищення прийнятного регулятивного капіталу розміру мінімального капіталу станом на 02 липня 2024 року.

У ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” недостатньо прийнятних активів для виконання обов’язкових нормативів з урахуванням наявних страхових ризиків (страхових зобов’язань). ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” не забезпечило формування резервів станом на кінець дня 31 грудня 2023 року (що відповідає початку дня 01 січня 2024 року),

ні станом на 31 березня 2024 року, ні станом на кінець дня 30 червня 2024 року (що відповідає початку дня 01 липня 2024 року), у розмірі, достатньому для майбутніх виплат страхових сум і відшкодувань.

ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” продовжувало формувати страхові резерви у недостатньому обсязі, недоформування резервів станом на 30 червня 2024 року становить:

резерв заявлених, але не виплачених збитків (RBNS) у розмірі 1 458,3 тис. грн, або 3,90% від достатнього розміру RBNS;

резерву премій у розмірі 2 141,9 тис. грн, або 1,77% від достатнього розміру резерву премій;

резерву збитків, що виникли, але не заявлені (IBNR) у розмірі 418,5 тис. грн, або 1,39% від достатнього розміру IBNR.

Загальний розмір недоформування страхових резервів становить 4 018,7 тис. грн (або 2,13%).

Збільшення розміру страхових резервів станом на кінець дня 30 червня 2024 року (що відповідає початку дня 01 липня 2024 року) погіршило фінансовий стан та стан недотримання ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” пруденційних вимог:

збільшило дефіцит прийнятного регулятивного капіталу для виконання вимог до капіталу платоспроможності (SCR) з 29 172,0 тис. грн до 33 194,1 тис. грн (або з 33,30% до 37,89%);

збільшило дефіцит прийнятного регулятивного капіталу для виконання вимог до мінімального капіталу (MCR) з 966,0 тис. грн до 1 973,9 тис. грн (або з 2,01% до 4,11%).

У зв’язку з неприведенням своєї діяльності у відповідність до вимог пункту 3 постанови Правління Національного банку України від 29 грудня 2023 року № 201 “Про затвердження Положення про встановлення вимог щодо забезпечення платоспроможності та інвестиційної діяльності страховика”, а саме: недотриманням вимог до капіталу платоспроможності та мінімального капіталу станом на 01 липня 2024 року, ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” двічі подавало до Національного банку плани відновлення діяльності та фінансування – План відновлення, що містить план фінансування ТДВ “СГ “ОБЕРІГ”, затверджений загальними зборами учасників ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” (протокол засідання від 25 липня 2024 року № 2024/07/25), та План відновлення, що містить план фінансування ТДВ “СГ “ОБЕРІГ”, затверджений загальними зборами учасників ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” (протокол засідання від 21 серпня 2024 року № 2024/08/21, далі – Виправлений план), які були двічі відхилені Комітетом з питань нагляду та регулювання діяльності ринків небанківських фінансових послуг Національного банку (рішення від 09 серпня 2024 року № 21/992-рк та рішення від 05 вересня 2024 року № 21/1162-рк), оскільки подані плани відновлення та фінансування:

не відповідали критеріям реалістичності та ефективності, не містили прийнятного варіанта відновлення, який включав достатню кількість придатних

для реалізації ефективних і реалістичних заходів щодо відновлення фінансового стану страховика та виконання ним вимог до капіталу платоспроможності / мінімального капіталу, що може загрожувати інтересам клієнтів та/або кредиторів ТДВ “СГ “ОБЕРІГ”, а також свідчили про неефективність механізмів управління та контролю за реалізацією Виправленого плану, ключових індикаторів відновлення фінансового стану, повного та своєчасного виконання заходів відновлення;

не враховували розміру недосформованих технічних резервів, виявлених за результатами інспекційної перевірки;

показники, які взято за основу для розрахунків відновлення фінансового стану, не збігалися з показниками, розкритими у звітності за перше півріччя 2024 року (занижено обсяг зобов'язань на 6,5 млн грн).

Звіт незалежного аудитора та Звіт з надання впевненості незалежного аудитора (складені ТОВ “КРОУ ЕРФОЛЬГ УКРАЇНА” 12 вересня 2024 року) щодо річних звітних даних страховика станом на 31 грудня 2023 року містить думку із застереженням, зокрема не підтверджено страхові зобов'язання в сумі 163 785,0 тис. грн, не підтверджено суму можливих коригувань статті “Зміна резерву незароблених премій” у звіті про сукупний дохід за 2022 та 2023 роки.

За результатами аналізу звітності ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” за дев'ять місяців 2024 року станом на 01 жовтня 2024 року Національний банк встановив, що вимоги до мінімального капіталу дотримано, однак згідно з наданою ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” інформацією прийнятний регулятивний капітал страховика для виконання вимог до капіталу платоспроможності не перевищує 120% капіталу платоспроможності, що відповідно до статті 117 Закону України “Про страхування” передбачає подання Національному банку плану відновлення діяльності страховика для погодження.

Такий план, затверджений загальними зборами учасників ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” (протокол засідання від 07 жовтня 2024 року № 2024/10/07), надіслано з листом від 10 жовтня 2024 року № 1010-01 (вх. від 11 жовтня 2024 року № 281/106211), однак у відповідь на вимогу про надання інформації та документів від 16 жовтня 2024 року № 21-0006/78451 ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” у листі від 25 жовтня 2024 № 2510-18 подало прохання не розглядати стосовно погодження або відхилення пакет документів щодо плану відновлення діяльності ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” у зв'язку з потребою прийняття рішень та вжиття заходів щодо змін, доповнень та коригувань окремих елементів плану відновлення діяльності ТДВ “СГ “ОБЕРІГ”, у тому числі з урахуванням вимоги від 16 жовтня 2024 року № 21-0006/78451, після чого, відповідно, ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” буде подано доопрацьований пакет документів щодо плану відновлення діяльності ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” на заміну. Станом на дату прийняття цього рішення такий доопрацьований пакет документів щодо плану відновлення діяльності ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” до Національного банку не подавався.

Рішення про застосування заходу впливу у вигляді анулювання ліцензії на здійснення діяльності із страхування є адекватним заходом впливу з урахуванням такого: характеру допущеного порушення, а саме повторно допущено порушення вимог щодо формування резервів для заявлених, але не врегульованих страхових вимог (RBNS). Формування резервів у розмірі, достатньому для майбутніх виплат страхових сум і відшкодувань є основоположною умовою оцінки платоспроможності ТДВ “СГ “ОБЕРІГ”. Причиною невиконання вимог щодо формування резервів є недостатність прийнятних активів, які можуть бути використані для покриття страхових зобов’язань. Систематичне невиконання ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” цього обов’язку свідчить про нездатність ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” забезпечувати належне управління активами, що призводить до неналежного виконання вимог законодавства і створює ризик невиконання ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” зобов’язань перед клієнтами.

Особливістю виду діяльності ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” є страхування відповідальності власників наземних транспортних засобів (72,31% ОСЦПВ, 7,22% КАСКО), що є соціально значущим видом страхування. Невиконання ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” своїх зобов’язань у цьому сегменті ринку призводить до значних фінансових втрат для клієнтів.

Щодо рівня співпраці з Національним банком: до ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” уже було застосовано захід впливу у вигляді Рішення Комітету про зобов’язання усунути аналогічне порушення. Незважаючи на це, ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” не виконало вимоги щодо усунення порушення, що свідчить про те, що немає належного рівня відповідальності. Повторне порушення ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” вимог, встановлених нормативно-правовим актом Національного банку, що регулює умови ліцензування діяльності з надання фінансових послуг (Положення № 199), та невиконання вимог законодавства підтверджують, що ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” не готове до ефективного виконання своїх обов’язків. Зазначене підтверджується також фактом прийняття Комітетом з питань нагляду та регулювання діяльності ринків небанківських фінансових послуг 19 серпня 2024 року рішення № 21/1083-рк про застосування заходу впливу у вигляді письмового застереження про усунення порушення у зв’язку з неподанням ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” до Національного банку звіту про надання впевненості щодо річних звітних даних (даних звітності) за 2023 рік ТДВ “СГ “ОБЕРІГ”.

Також за результатом проведених Національним банком у 2023–2024 роках двох інспекційних перевірок ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” встановлено подання ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” недостовірних звітних даних та прийнято посадовою особою Національного банку постанову “Про накладення штрафу за порушення ТОВАРИСТВОМ З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ “СТРАХОВА ГРУПА “ОБЕРІГ” нормативно-правових актів, що регулюють діяльність із надання небанківських фінансових послуг” від 27 жовтня 2023 року № В/28-0012/126903.

Національний банк зафіксував систематичне переподання звітності ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” з неодноразовою зміною у показниках звітності, що ставить під сумнів достовірність поданих даних, у тому числі даних щодо платоспроможності ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” та його прозорості перед Національним банком. Так, на три звітні дати 2024 року ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” було 45 разів внесено зміни до звітних файлів, а саме: 01 квітня 2024 року – зміни до семи файлів, у тому числі два файли змінювалися двічі; 01 липня 2024 року – зміни до 15 файлів, зокрема до п’яти файлів один раз, ще до п’яти файлів двічі, до трьох файлів – тричі, до двох файлів – чотири рази; 01 жовтня 2024 року – зміни до чотирьох файлів звітності. Крім того, Національний банк зафіксував випадки внесення змін до даних файла IR13 “Дані про розрахунок платоспроможності страховика” станом на 01 липня 2024 року, що поданий 25 липня 2024 року через 77 днів, а саме 10 жовтня 2024 року.

Такі дії свідчать про неспроможність ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” достовірно оцінити свій реальний фінансовий стан. У результаті Національний банк не має можливості повною мірою оцінити реальний стан показників ТДВ “СГ “ОБЕРІГ”, що подаються до Національного банку, що унеможлиблює виконання Національним банком своєї функції ефективного нагляду, адже не має змоги спиратися на достовірні дані для оцінки платоспроможності ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” та його фінансової стабільності, виявлення потенційних ризиків для клієнтів та споживачів, реагування на порушення фінансових вимог у межах своїх регуляторних повноважень.

З огляду на невиконання ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” обов’язків із формування технічних резервів захід впливу у вигляді анулювання ліцензії на здійснення діяльності із страхування, зокрема, дасть змогу уникнути настання негативних наслідків для клієнтів ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” та матиме наслідком мінімізацію ризиків споживачів фінансових послуг під час виконання вже укладених договорів страхування, пов’язаних з невиконанням зобов’язань за укладеними договорами страхування внаслідок недостатності в ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” необхідного обсягу прийнятних активів для поглинання збитків. Зазначене підтверджується кількістю скарг споживачів фінансових послуг, що надійшли до Національного банку з 01 січня 2024 року до 01 жовтня 2024 року – 73 скарги у зв’язку з недотриманням ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” вимог законодавства, чотири з яких (К-207256/173/6990 від 01 квітня 2024 року, К-207256/175/9148 від 01 травня 2024 року, К-207256/177/9737 від 09 травня 2024 року, Г-228725/1/16137 від 06 серпня 2024 року) пов’язані з невиконанням ТДВ “СГ “ОБЕРІГ” зобов’язань за укладеними договорами страхування, у тому числі порушення строків виплати страхового відшкодування, включаючи пеню за кожен день прострочення.

Керуючись нормами статті 66, пункту 4 частини другої статті 123 Закону України “Про страхування”, статей 15, 55¹ Закону України “Про Національний банк України”, глави 21 розділу III, пункту 484 глави 65 розділу XI Положення про застосування Національним банком України коригувальних заходів, заходів

раннього втручання, заходів впливу у сфері державного регулювання діяльності на ринках небанківських фінансових послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 25 грудня 2023 року № 183 (зі змінами), пункту 7 розділу II Положення № 178, Правління Національного банку України **вирішило**:

1. Анулювати ТОВАРИСТВУ З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ “СТРАХОВА ГРУПА “ОБЕРІГ” (код за ЄДР 39433769, місцезнаходження: Україна, 03040, місто Київ, вулиця Васильківська, будинок 14) ліцензію на здійснення діяльності із страхування.

2. Департаменту ліцензування (Дар’я Софіна) у день набрання чинності цим рішенням забезпечити внесення до Державного реєстру фінансових установ змін щодо анулювання ТОВАРИСТВУ З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ “СТРАХОВА ГРУПА “ОБЕРІГ” ліцензії на здійснення діяльності із страхування та виключення ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ “СТРАХОВА ГРУПА “ОБЕРІГ” з Державного реєстру фінансових установ.

3. Встановити факт наявності в ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ “СТРАХОВА ГРУПА “ОБЕРІГ” зобов’язань за договорами страхування (перестраховування, співстраховування).

4. Звернутися до господарського суду із заявою про відкриття ліквідаційної процедури ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ “СТРАХОВА ГРУПА “ОБЕРІГ”.

5. Юридичному департаменту (Олександр Зима) протягом одного місяця з дня прийняття цього рішення забезпечити подання до господарського суду позову про ліквідацію ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ “СТРАХОВА ГРУПА “ОБЕРІГ” відповідно до пункту 3 частини першої статті 110 Цивільного кодексу України та клопотання про призначення ліквідатора страховика з числа арбітражних керуючих у справах про банкрутство фінансових установ.

6. Департаменту інспектування (Андрій Казак) не пізніше дня, наступного за днем прийняття цього рішення:

оприлюднити повний текст цього рішення з обґрунтуванням його прийняття на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку України з дотриманням вимог Закону України “Про захист персональних даних” та надіслати це рішення ТОВАРИСТВУ З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ “СТРАХОВА ГРУПА “ОБЕРІГ”;

надати для опублікування в газеті “Голос України” або “Урядовий кур’єр” інформацію про оприлюднення повного тексту цього рішення.

7. Контроль за виконанням цього рішення покласти на директора Департаменту інспектування Андрія Казака, директора Департаменту ліцензування Дар'ю Софіну, директора Юридичного департаменту Олександра Зиму.

8. Рішення набирає чинності з 31 грудня 2024 року та може бути оскаржене протягом шести місяців з дня його отримання до окружного адміністративного суду в порядку, визначеному Кодексом адміністративного судочинства України. Відповідно до частини другої статті 74 Закону України “Про Національний банк України” оскарження цього рішення не зупиняє його виконання.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 28